

Verslag netwerkbijeenkomst

Hoorn

Dinsdag 27 maart 2018, Hoorn

De omgevingswet, duurzaamheid bij monumenten en de geactualiseerde Leidraad

Op dinsdag 27 maart werd in het Stoomtrammuseum in Hoorn de netwerkbijeenkomst voor West-Friesland georganiseerd in nauwe samenwerking met de gemeente Hoorn. Het Steunpunt organiseert netwerkbijeenkomsten om gemeenten te laten profiteren van onze en elkaars kennis, ervaring en visie. Tijdens deze bijeenkomst werden actuele onderwerpen besproken die bij de Provincie Noord-Holland spelen en er werden ook lokale vraagstukken geagendeerd.

Stoomtrammuseum

Iedereen werd hartelijk ontvangen door René van den Broeke, directeur van het Stoomtrammuseum. Hij nam de toehoorders kort mee langs het bijzondere karakter van het Stoomtrammuseum. Ook bij stoomtrams spelen kwesties op het gebied van restauraties waarbij afwegingen moeten worden gemaakt tussen behoud en vernieuwing, alleen al omdat de stoomtrams moeten blijven rijden en dit inspanningen kost. Daarbij speelt ook het thema duurzaamheid hier. Dat klinkt vreemd, aldus René van den Broeke, bij oude stoom uitstotende treins en trams, maar het museum probeert ook deze duurzamer te maken.

Dagvoorzitter Dorine van Hoogstraten (Steunpunt Monumenten en Archeologie) nam ons mee in de reis van het Steunpunt het afgelopen jaar: het was een intensief, mooi en leerzaam eerste jaar waarin we al met een heel aantal gemeenten interessante, leerzame projecten hebben kunnen verwezenlijken. Ook voor 2018 staat alweer veel op het programma. Gemeenten worden opgeroepen om inspirerende projectideeën, prangende ruimtelijke vraagstukken waar er goed een rol speelt en goede voorbeelden van herbestemmingen aan te dragen.

Workshop erfgoed in de omgevingswet

Sara Ross en Jeroen Zomer hebben voor het Steunpunt Monumenten en Archeologie Noord-Holland een artikel geschreven over erfgoed in de omgevingswet. Dit artikel is beschikbaar op de website van het Steunpunt (www.steunpunterfgoednh.nl). De concept-omgevingsvisies van het rijk en van de provincie zijn naar verwachting in mei of juni beschikbaar. Dan is het mogelijk hier op te reageren. De omgevingsvisie dient ter onderbouwing voor de beschrijvingen in het omgevingsplan. Hierin komen de specifieke kernkwaliteiten van gebieden te staan. In het omgevingsplan worden regels opgesteld ter bescherming van het cultureel erfgoed. Belangrijk is dat mensen van Ruimtelijke Ordening en van erfgoed elkaar weten te vinden. Er zijn steeds meer bijeenkomsten waar beide disciplines vertegenwoordigd zijn.

In de omgevingswet is niet meer alleen het monument beschermd, maar wordt daar ook de omgeving van het monument actief bij betrokken. Om de gedachten daarover los te maken, werd een korte workshop georganiseerd over (de omgeving van) het station Hoorn, een rijksmonument. In groepjes gingen de deelnemers op pad om over de kernkwaliteiten, de grens van het monument, het selecteren van een of meerdere functies, en het stellen van open of gesloten regels te discussiëren. Door de meeste deelnemers werden zowel het plein als het spoor tot de omgeving van het monument gerekend, al verschilde de reikwijdte van de begrenzing. De meeste groepjes waren voor het scheiden van functies en dichtten aan het monument gesloten regels toe en aan de omgeving open regels.

Duurzaamheid bij monumenten

Na de workshop nam de gemeente Hoorn de bezoekers mee op stap om te laten zien hoe in Hoorn wordt omgegaan met duurzaamheid. De gemeente Hoorn heeft afgelopen jaren veel kennis verzameld over duurzaamheid bij monumenten. Verduurzamen van monumenten is maatwerk en contact met de eigenaren is belangrijk. Hoorn probeert al in een vroeg stadium betrokken te raken, aangezien standaardoplossingen niet voorhanden zijn. Afgelopen jaar heeft gemeente voor monumenteneigenaren een markt georganiseerd met informatie omtrent duurzaamheid. Uit de enquête kwam naar voren dat mensen duurzaamheid belangrijk vinden, maar dat zonnecollectoren in het beschermd stadsgezicht ook als storend worden ervaren. De welstandsnota is daarop aangepast. Zonnecollectoren in het beschermd stadsgezicht zijn toegestaan indien ze uit het zicht worden geplaatst en niet op monumentale onderdelen worden geplaatst. Met veel oog voor detail ging de rondleiding vervolgens langs diverse goede en minder goede voorbeelden van het verduurzamen van monumenten.

Actualiteiten provincie

Michael Braam van de provincie Noord-Holland presenteerde de actualiteiten bij de provincie op het gebied van erfgoed.

-Loods herbestemming

De loods herbestemming, Peter Oussoren, is nu bijna een jaar aan de slag. Hij is de makelaar tussen leegstaande panden en herbestemming.. De loods fungeert als een brede vraagbaak en werkt samen met het Steunpunt op het gebied van herbestemming, waarbij het steunpunt eerste aanspreekpunt is voor gemeenten. De Loods richt zich vooral op private partijen.

-Subsidieregelingen

Voor de gemeenten zijn door de provincie diverse subsidieregelingen beschikbaar gesteld:

- [Herbestemming, restauratie en verduurzaming monumenten Noord-Holland 2017, Uitvoeringsregeling subsidie](#) Fonds Noord-Hollandse Monumenten. De subsidie is bedoeld voor rijks-, provinciale en gemeentelijke monumenten. Toekenning gaat op basis van binnenkomst.
- [Onderhoud Provinciale Monumenten Noord-Holland 2011](#)
- [Onderzoeken duurzaam benutten monumenten NH 2017, uitvoeringsregeling subsidie](#)
Haalbaarheidsonderzoeken herbestemming en energiescans
- [Restauratie Provinciale Monumenten Noord-Holland 2011](#) Vanaf 1 mei De aanvragen kunnen tussen 1 mei en 1 augustus worden ingediend. Toekenning gaat in tendervorm..
- [Stimulering regionale samenwerking culturele infrastructuur gemeenten NH 2017, uitvoeringsregeling subsidie](#)
Subsidie voor regionale samenwerking op het gebied van cultuur. Er moet sprake zijn van een samenwerking tussen minimaal 3 gemeenten.
- Verder is er de [Noord-Hollandse Monumenten-hypotheek](#) voor niet-woonhuizen.

-Omgevingsvisie

De provincie is al ver op weg met het opstellen van een omgevingsvisie. De planning is om deze in mei/juni te presenteren, waarna er ruimte is voor inbreng en reacties.

-Onderwaterarcheologie

Op het gebied van archeologie is er grote voortgang geboekt met de lobby onderwater archeologie. Er is beleid vastgesteld hoe hier mee om te gaan, ook is financiering geregeld. Dit gaat nog om zoutwaterarcheologie, de volgende stap is om ook voor archeologie in zoetwater beleid vast te leggen.

-Verduurzaming

- er is een subsidie voor energiescans

Verslag netwerkbijeenkomst MRA

- Samen met de gemeente Zaanstad wordt een pilot gedaan met de verduurzaming van de Zaanse Schans. Het gaat daarbij om het geheel van museum, landschap en de Zaan.
- Op 20 juni is er een symposium 'duurzaam erfgoed' waar de pilot gepresenteerd gaat worden.
- Tot slot werkt de provincie samen met de Groene Grachten aan een groene menukaart. Dit heeft betrekking op verschillende erfgoed categorieën (buitenplaatsen, religieus erfgoed, molens ed.).
- Het NRF verstrekt subsidies m.b.t. verduurzaming van monumenten. Er is €10 miljoen beschikbaar voor het verduurzamen van woonhuizen. De provincie heeft subsidie voor verduurzaming van niet-woonhuizen.

-Inventarisaties erfgoed

Er worden verschillende inventarisaties naar erfgoed uitgevoerd. Bijvoorbeeld op het gebied van religieus erfgoed.

-Pilot Crowdfunding

Vorig jaar is de pilot Crowdfunding afgerond. Daarvan is een handboek verschenen en informatie beschikbaar op de website.

De geactualiseerde Leidraad Landschap en Cultuurhistorie

De provincie Noord-Holland heeft in 2017 hard gewerkt om de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie te actualiseren. Sacha Maarschall presenteerde namens Provincie Noord-Holland de geactualiseerde, digitale en makkelijk bruikbare leidraad. De leidraad is te raadplegen op <https://leidraadlc.noord-holland.nl/>. Houdt er wel rekening mee dat de leidraad al ter inspiratie gebruikt mag worden maar dat deze nog niet officieel bestuurlijk bekrachtigd is.

Vanuit de zaal werd enthousiast gereageerd op het voorstel om bij de gemeenten presentaties over de leidraad te organiseren.

**MOOI
NOORD-
HOLLAND**

ADVISEURS
OMGEVINGSKWALITEIT

Het Steunpunt Monumenten en Archeologie Noord-Holland is een samenwerking tussen MOOI Noord-Holland en Stichting NMF en wordt mogelijk gemaakt door de Provincie Noord-Holland en de RCE.

info@steunpunterfgoednh.nl | www.steunpunterfgoednh.nl